

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΠΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 25^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ 15-31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1911 | ΑΡΙΘΜΟΣ 998

ΔΙΑ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

Αί γυναίκες τῆς Ἑλλάδος ἀφυπνίζονται, αἱ γυναίκες τῆς Ἑλλάδος ἀγρυπνοῦν. Δὲν εἶνε πλέον τὰ ἐγώιστικά καὶ δειλὰ καὶ ὑποτακτικά εἰς τὴν ἀδικίαν πλάσματα, τὰ ὅποια ἐξαρτοῦν κάθε σκέψιν καὶ πράξιν τῶν ἀπὸ τὴν καλὴν διάθεσιν καὶ τὴν σωτηρίαν ἐπέμβασιν τῶν ἄλλων.

Ἠσθάνθησαν, ἐνόησαν, ἐπίσθησαν ὅτι δὲν εἶνε πλέον μαριονέττες, πλάσματα ἑτεροκίνητα, κούκλες κατάλληλοι διὰ νὰ στολιζῶνται καὶ νὰ υποκρίνονται ἕνα οἰοδῆποτε ρόλον εἰς τὴν ζωὴν τῶν σαλονίων. Αἱ γυναίκες ἀνδρίζονται, χωρὶς νὰ γίνωνται ἄνδρες. Αἱ γυναίκες πολιτεύονται, χωρὶς παρασκήνια καὶ κρυφώνας καὶ μικροεπεμβάσεις ρουσφετιῶν. Αἱ γυναίκες συγκινῶνται, ὄχι πλέον μὲ λιποθυμίας καὶ νεῦρα καὶ ὑστερισμούς, ἀλλὰ μὲ δύναμιν νὰ ὑποδείξουν τὸ ἀδικον, ὅπου γίνεται καὶ νὰ ζητήσουν, νὰ ἀπαίτησουν, νὰ διεκδικήσουν τὴν θεραπείαν του.

Τιμὴ εἰς αὐτάς ! Ἄλλὰ καὶ τιμὴ εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν, οἱ ὅποιοι τὰς ἐβοήθησαν νὰ ἀποκτήσουν τὸ θάρρος αὐτό, νὰ ἐδραιώσουν τὴν πρὸς τὸ ἐγὼ τῶν πεποίθησιν τῶν, νὰ ἐνόησουν ὅτι ἡμποροῦν νὰ φανοῦν χρήσιμοι καὶ ἔξω ἀπὸ

τὸν στενὸν κύκλον τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ σπιτιοῦ τῶν, νὰ ἐργασθοῦν, νὰ συντελέσουν, νὰ βοηθήσουν εἰς τὸ στερεωθοῦν τὰ θεμέλια τῶν τοίχων αὐτῶν, καὶ κοντὰ μὲ αὐτὰ καὶ μαζῇ μὲ αὐτὰ καὶ τὰ θεμέλια τῆς ζητούσης καὶ ποθοῦσης νὰ ἀναγεννηθῇ Πατρίδος τῶν.

Σήμερον αἱ γυναίκες τῶν Ἀθηνῶν, αἱ ὅποια ἔχουν μίαν οἰανδῆποτε δρᾶσιν, εἴτε εἰς τὴν φιλανθρωπίαν, εἴτε εἰς τὴν πρόοδον παρουσιάζονται διὰ πρώτην φοράν ἐνώπιον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς τῆς πατρίδος τῶν. Ὅχι μία καὶ δύο, ὄχι μονάδες ἀγνωστοὶ καὶ ἀνίσχυροι. Ἄλλὰ πυκνωμένοι εἰς μόρφωσιν πνεύματος, εἰς ἐργασίαν παρελθόντος, εἰς δρᾶσιν ἢ ὅποια κατέπληξεν, εὐηργέτησεν, ἐνίκησεν. Ὅλαι ὅσαι ἐτίμησαν ἀδελφωμένοι τὴν πατρίδα τῶν εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1897, ὅλαι ὅσαι μὲ τὸ φῶς τοῦ πνεύματός τῶν ἔρριψαν τὰ σιδηρὰ τείχη τῶν προλήψεων καὶ ἀνεδείχθησαν ἐξ ἴσου μεγάλαι εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν ὅσον καὶ οἱ ἄνδρες, ὅλαι αὐταὶ ἀπευθύνονται καὶ σήμερον ἀδελφωμένοι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας τῶν, πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν συζύγων καὶ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν παιδιῶν τῶν.

Δὲν ζητοῦν αὐταὶ διὰ τοὺς μέχρι σήμερον ἀγῶνάς τῶν οὔτε δικαιώματα πολιτικά, οὔτε ἀμοιβάς, οὔτε παράσημα. Δὲν ζητοῦν κἂν τίποτε διὰ τὸν ἑαυτῶν τῶν. Ἄλλὰ τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς πραγματικῆς, τῆς ἀληθινῆς τῆς πατρίδος τῶν. Δύο ὑπομνήματα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς χώ-

ρας, φέροντα τὰς ὑπογραφὰς ὄλων περίπου τῶν γυναικῶν αὐτῶν, ἐπιδίδονται σήμερον εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος

Τί λέγουν τί ζητοῦν, τί ὑποδεικνύουν μὲ τὰ ὑπομνήματα αὐτὰ αἱ γυναῖκες; Νὰ ἐνθυμηθῆ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀνορθώσεως καὶ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ὅτι δὲν δύναται, δὲν δικαιούνται νὰ φέρουν οὔτε τὸν ἕνα, οὔτε τὸν ἄλλον ἀπὸ τοὺς τίτλους αὐτοὺς, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναγράψουν μὲ μεγάλα γράμματα εἰς τὸ πρόγραμμά των τὰς δύο λέξεις **γυναῖκας καὶ παιδιά**, ἐφ' ὅσον δὲν συμπεριλάβουν εἰς τοὺς νόμους των τοὺς προστατευτικούς καὶ ἀνορθωτικούς καὶ τὴν **γυναῖκα**, τὴν δημιουργὸν τῶν μεγάλων φυλῶν, τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, τῶν μεγάλων πατρίδων, τὸ **παιδί**, τὴν ἀνοιξιν, τὴν ἐλπίδα, τὸ ὄνειρον τοῦ μέλλοντος.

Τὸ παρελθὸν τῆς Ἑλληνίδος ἀπὸ τοὺς παλαιότερους χρόνους τῆς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ βασιζῆ τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς φυλῆς τῆς εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἰδικὴν τῆς ἀνάστασιν.

Αἱ Σπαρτιάτιδες ἐτίμησαν τὴν Σπάρτην, διότι ἡ Σπάρτη εἶχεν ὑψώσει δι' αὐτὰς στυλοβάτας εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ καὶ τιμῆς. Ἡ Σουλιώτισες ἐτίμησαν τὸ Σούλι καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ φύλλον των, διότι οἱ ὄρεινοὶ ἄνδρες των τὰς ἔτασαν εἰς τὴν αὐτὴν μοῖραν μὲ τοὺς ἰδίους ἑαυτοὺς των.

Οἱ σημερινοὶ Ἕλληνας, ἐνῶ τὰς τιμοῦν εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν, ἐνῶ ἀναγνωρίζουν τὴν ἀξίαν των, τὰς ἐλησμόνησαν εἰς τοὺς νόμους τῆς δικαιοσύνης, εἰς τοὺς νόμους τῆς ὀφειλομένης προστασίας, εἴτε ὡς παιδιά, εἴτε ὡς συζύγους καὶ μητέρας καὶ στυλοβάτας τῶν οἰκῶν των. Καὶ μαζῇ μὲ αὐτὰς ἐλησμόνησαν καὶ τὰ παιδιά των, ἀγόρια καὶ κορίτσια χωρὶς διάκρισιν.

Ἐπὲρ τούτων καὶ ὑπὲρ ἐκείνων ζητοῦν αἱ Ἑλληνίδες νόμους προστατευτικούς, νόμους δικαίους, νόμους πατρικούς. Ἐπὲρ τῶν παιδιῶν πρῶτα, ὑπὲρ τῶν ἑαυτῶν των ἔπειτα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

Ποιὸς θὰ ἐπίστευεν ὅτι ἐκεῖ ποῦ αἰθίσαν δάφναι τοῦ Ἑλικῶνος, ἐκεῖ ποῦ ὁ Ἀπόλλων μετὰ τόσας περιπλανήσεις κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς χρόνους ἤρρεν ἐπὶ τέλους ἄστυλον, ἐκεῖ ποῦ αἱ μοῦσαι ἐσυνώδευαν τὰ γανουρίσματα τῆς τροφῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου, θὰ ἐπετοῦσεν ἕξαφνα ὁ πτερωτὸς Ἑρμῆς, καὶ θὰ ἤρπαξε τὰ ἡνία τῆς τύχης τοῦ διαδοχοῦ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ

Δὲν εἶναι ἐν τούτοις καθολοῦ ἐξηκριβωμένον ἂν ὁ σημερινὸς διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος εἶναι ξένος πρὸς τὰς μύσας. Ἐὰν μάλιστα κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἰδιαίτεραν ἐντελῶς θέσιν, ἣν μετὰ τοῦ μεγάλου προκατοχοῦ τοῦ ἐδημιούργησεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἰδρυμα τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἐπίμονον ἀρνησίν του νὰ ἀποδεχθῆ καὶ τὰ ἀνώτατα ἀκομῆ εἰς τὴν Πολιτείαν ἀξιώματα βεβαίως, ὁ κ. Ἰω Βαλαωρίτης ἔχει ἐμπνεύσεις, συναισθήματα καὶ ἰδιοσυγκρασίαν ποιητοῦ

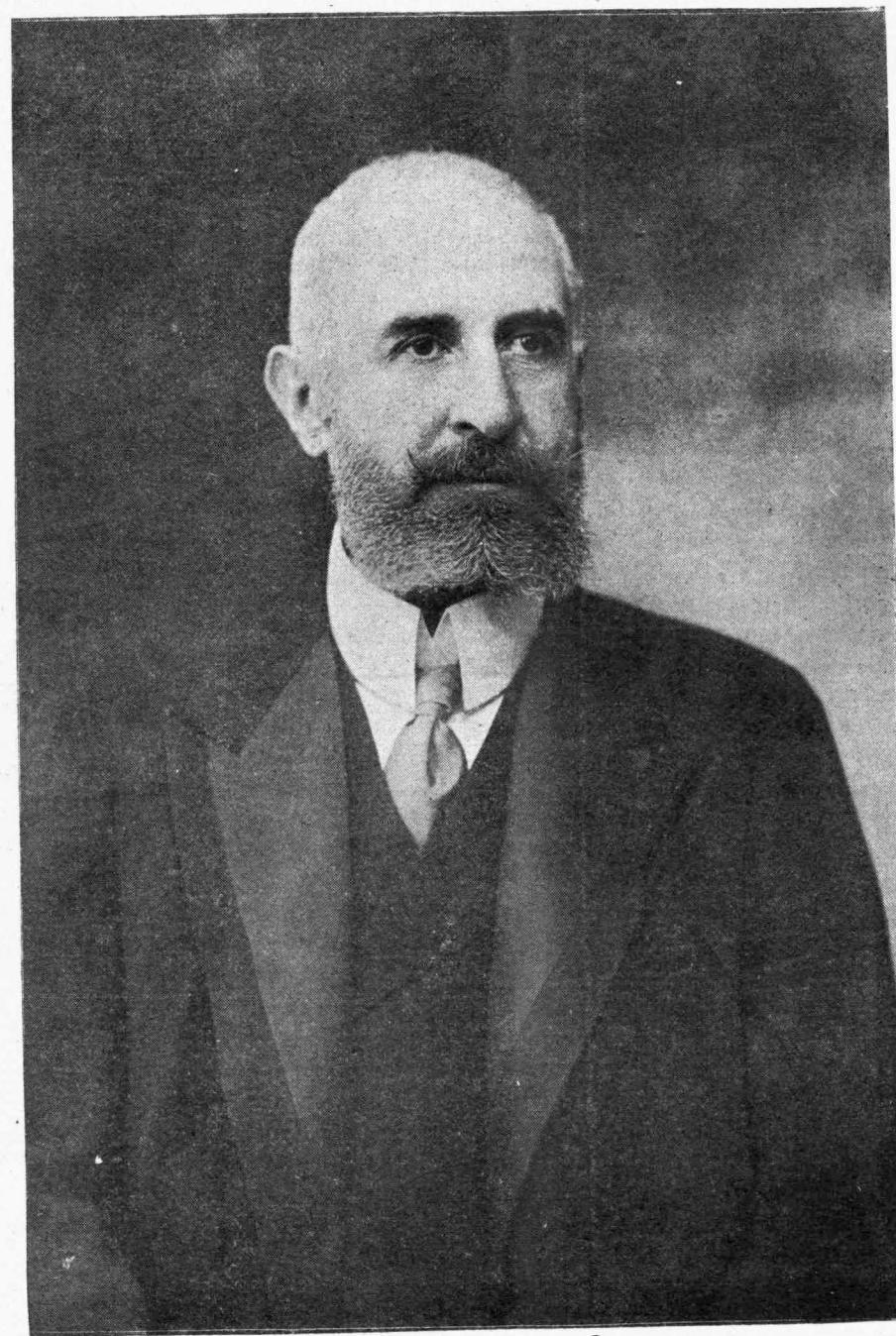
Τὸ ὡραῖον ἱστορικὸν ἔργον του περὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος παρουσιάζει ἄλλως τὸν κ. Ἰω Βαλαωρίτην ἀντιλαμβάνομενον ἐντελῶς ὑπὸ νέον τροπὸν καὶ μὲ νέας βλέψεις τὸν προορισμὸν τοῦ πρώτου Ἐθνικοῦ μας ἰδρυματος Ἡ κίνησις τοῦ χρήματος, ἡ κυκλοφορία χρυσοῦ καὶ γραμματίων διὰ τὴν φυσικὴν τουωσιν τῆς χώρας, εἰς στιγμὰς ἀσθειείας καὶ ἀδυναμίας εἶναι τὸ γάλα μιᾶς καλῆς καὶ ῥωμαλέας μητρὸς, τὸ ὁποῖον κυκλοφορεῖ εἰς τὰς φλέβας ἰσχυροῦ καὶ ἀφανισμένου ἀπὸ τὴν κακοπέρασιν παιδιοῦ.

Ὁ νέος Διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς ὑπὸ τὴν ὄψιν αὐτὴν ἀντελήφθη τὸν προορισμὸν τῆς καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἀφωσιώθη εἰς τὴν ὡραίαν ποίησιν νὰ τονώσῃ καὶ ἐνδυναμώσῃ τὴν μεγάλην αὐτὴν μητέρα, ἀπὸ τοὺς μαστοὺς τῆς ὁποίας κρέμεται ἡ οἰκονομικὴ μας ὑπαρξίς.

Ὁ μέγας προκατοχὸς του εἶχε βεβαίως προετοιμάσει τὸ ἔργον, μὲ τὴν γνωστὴν οικονομολογικὴν ἰδιοφυίαν, ἣ ὁποία σπανίως ἀπαντᾷ εἰς τοὺς σημερινούς Ἕλληνας. Ὁ κ. Στρέϊτ ὑπῆρξεν ὁ ἀνιδρυτὴς καὶ ὁ Τιτάν, ὁ ὁποῖος ἔθεσε τὰ νέα ἀκλονητὰ θεμέλια. Ὁ κ. Ἰω Βαλαωρίτης θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον ἐκείνου καὶ θὰ τὸ προαγάγῃ ἀκοπώτερα ἀλλ' ἐπίσης ἰσχυρῶς καὶ ἀσφαλῶς, διότι τὸ ἀγαπᾷ μὲ ἀφοσίωσιν καὶ πατριωτισμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνυπάρχει καὶ ἡ ὡραιότης τῆς ποιήσεως.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

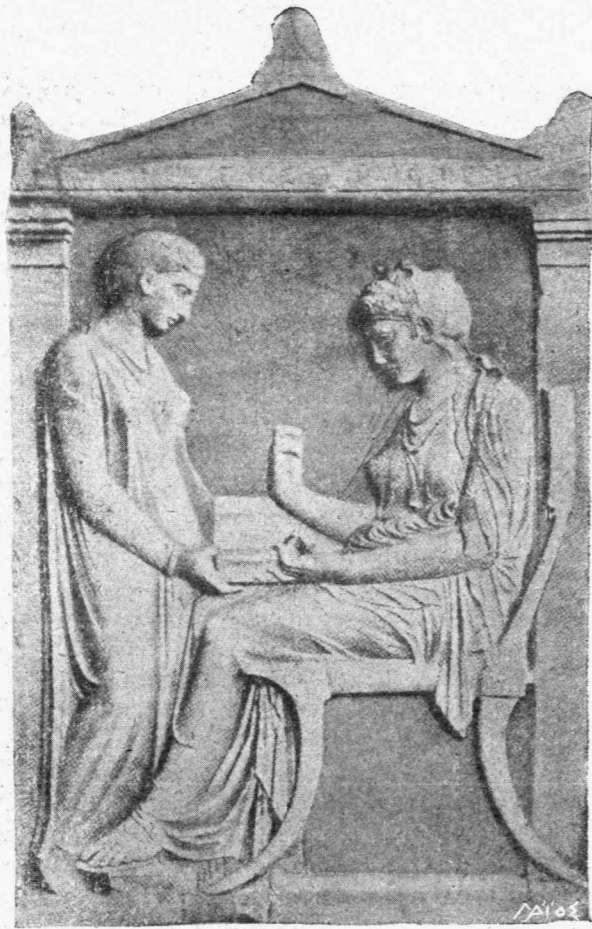
Κ. ΠΑΡΡΕΝ

Ο ΝΕΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ
ΙΩ. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

Ἡγηώ.—Ἐπιτύμβιον ἐν τῷ Κεραμικῷ.
(Ἱστορία Καλῶν Τεχνῶν Κ. Ζησίου)

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

(Ἀσπασία καὶ μαθήτριά)

Ἡρώ. ὦ! Ἀσπασία! Τί τρομερὸν τὸ δυστύχημα τῆς τροφῆς τοῦ μικροῦ Περικλέους. Πρέπει νὰ τὴν στείλῃς εἰς τὴν οἰκογένειάν της δι' ὀλίγας ἡμέρας. Οἱ θρήνοι της σκορπίζουν πένθος εἰς τὸ σπίτι αὐτὸ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς χαρᾶς.

Κλειώ. Εἶναι σπαρακτικὸς ὁ πόνος της. Καὶ οἱ στίχοι ποῦ τραγουδεῖ ἀκόμη περὶ σπαρακτικοί.

Μελπομένη. Δὲν ἠμπόρεσα ποτὲ νὰ καταλάβω γιατί οἱ ἄνθρωποι τραγουδοῦν τὸν πόνον των.

Ἀσπασία. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον ποῦ τραγουδοῦν καὶ τὴν χαρὰν των καὶ τὴν προσευχὴν των καὶ τὰς ἡρώϊκὰς πράξεις των. Ὅταν τὸ αἶσθημα εἴτε τῆς λύπης εἴτε τῆς χαρᾶς ξεχειλίζει εἰς τὴν ψυχὴν μας, μᾶς ἀποσπᾶ τὸσον ἀπὸ τὰ συνειθισμένα καὶ τὰ περὶ τῆς ζωῆς, μᾶς ἐξιδανικεῖ τὸσον, ὥστε ὁ πόνος μας ἢ ἡ χαρὰ μας νὰ ἐξωτερικεύωνται ἔμμετρα, ρυθμικά, εἰς λυρισμὸν αἰσθηματικὸν ὁ ὁποῖος χρωματίζει δυνατώτερα, ἐντονώτερα τὸν ἐσωτερικὸν μας ἐγώ.

Ἡρώ. Ἀλήθεια! Δι' αὐτὸ ὅλα τὰ μοιρο-

λόγια καὶ οἱ ὕμνοι καὶ οἱ παιᾶνες καὶ οἱ ὑμνῶναι εἶναι τὸσον αἰσθηματικοί. Ξέρεις ὅτι ἡ τροφὸς ἐνθυμεῖται τὸ παιδί της καὶ τραγουδεῖ τὴν ὠμορφιά του, τὴν παιδικὴν του χάριν, τὰ παιγνίδια του, τὰ ὄρατα του λόγια μὲ πολλὴν ἔμπνευσιν.

Ἀσπασία. Ἴσως εἶναι ἐξ ἐπαγγέλματος μοιρολογήτρια.

Κλειώ. Ἀλλὰ μήπως αὐταὶ ποῦ τραγουδοῦν τοὺς νεκροὺς εἶναι ποιήτριαι;

Ἀσπασία. Ναί, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Στιχοπλόκοι τῆς στιγμῆς, αἱ ὁποῖαι ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν νεότητα ἢ τὴν ὠραιότητα ἢ τὰς ἀρετὰς τοῦ νεκροῦ.

Ἡρώ. Ὡστε εἶναι ἓνα εἶδος ποιήσεως καὶ αὐτός.

Ἀσπασία. Εἶναι ἡ λυρική ποίησις εἰς τὴν ἐντελῶς πρωτογενῆ μορφήν της. Εἶναι ἡ ποίησις τοῦ αἰσθηματος, ἡ ὁποία διεδέχθη τὴν μεγάλην τὴν ἰσχυρὰν ποίησιν τοῦ ἔπους. Ὅταν σβύνει αὐτὴ, γεννᾶται ἐκείνη. Ὅταν τὴν ζωὴν τῶν ἡρώων καὶ τῶν πολέμων καὶ τῆς πάλης μὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα διαδέχεται ἡ αἰσθηματικὴ

ΚΑΖΑΝΗΣ

Ἡ ΚΡΗΝΗ
Ἡ δὲς Ἀργυροπούλου
Ἡ κ. Α. Σχλήμαν
Πλαστικαὶ εἰκόνες. Ἐκ τῆς ἐορτῆς τοῦ Φθισιατρείου

Ἡ κ. Μ. Σακορράφου ὡς Παλλὰς
(κχτά τὸ πρότυπον τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς)

τάνεβασμα. Κι' ὄλα ἄδειανά, κι' ἀνάμεσα καὶ σ' ὄλα
τοῦ θεολόγου τῆς Γιαννιῶν τὸ φτωχικὸ ρημάδι
στὸ μοναστήρι, γκρέμισμα καὶ κείνο, μιὰ κλησούλα,
τώρα μαντρί γιὰ πρόβατα, γιὰ πιστικούς λημίρι.
Καὶ χάλασμα καὶ τὸ μαντρί, τὰ πάντα ἐρμιά καὶ γύμνια.
Καὶ μέσα στὰ συντερίσματα καὶ παραμερισμένα,
σάπια, σαρακοφάγωτα, δυσκολογνώριστα, ὄλα,
λείψανα σὰν ἀπὸ σταυρούς καὶ μιὰ πνοὴ ἀπὸ τάφους.
Τί θέτε ἐδῶ, ξεφαντωτές; Πατῆ τὸ πόδι ἀπάνου
στὸ χῶμα καὶ στὸ μούκισμα καὶ τὸ μποχὸ σηκώνει,
καὶ κάποτε εἶταν ὁ μποχὸς κ' εἶταν ὄς χιτὲς ἢ μούχλα
βυζαντινὰ εἰκονίσματα, καλόβαλτα, πλασμένα
μὲ τὸ ἠγγί, μὲ τὸ ψηφί, μὲ τὸ μαργαριτάρι,

μιὰ ἤρθε καὶ τῆλιωσε ὁ Καιρὸς Κοπρώνυμος, σὰ νὰ
[εἶταν
ἀπὸ τὸ σὸί τῶν Ἰσαυρῶ βαλιῶς εἰκονομάχος.
Καὶ μιὰν αὐγὴ ἀνοιξιάντικη, χυτὴ σιτὴν ὄρια πλάση,
στοὺς Κόρφους καὶ στοὺς Βόσπορους καὶ σ' ὄλα τὰ
[Ἀκρογιάλια
σὰ σὲ ξωθιάς ἀερόκορμος πορφύρα μιῦς αὐγούστας
κ' ἤρθε, δὲν ξέρω κ' ἀπὸ ποιά βουλή καὶ ἀπὸ ποιά
[μοῖρα
κι' ἀποκοιμήθηκε ἀλαφρὰ τῶν πολεμάρχων ἢ ἔγνοια
καὶ ἀποκαρώθη τοῦ κλειμοῦθ' γιὰ μιὰ στιγμή τὸ πείσμα
τοῦ Λογοθέτη σύντροφοι, τοῦ βασιλιᾶ νομάτοι,
σπαθάρηδες, δομέστικοι, σεργίντες, ἀσικρίτες,

βρεθῆκανε ξεφαντωτές καὶ πήγαν πεζοδρόμοι
καὶ σταματήσαν ἴσα ἐκεῖ στὸ χάλασμα· καὶ ὁ τόπος
γέμισε ἀπὸ μιλήματα καὶ βρόντους χαροκόπων,
κυκλογυρισματα ἔβλεπες, ἄκουες τραγούδια, καὶ εἶταν
ξανάσασμα καὶ γιόρτιασμα. Κ' ἔξαφνα μέσα σ' ὄλα,
σὲ μιὰ ὄρα μυστηριακὴ, τοῦ ἀπίστευτου γεννήτρα,
σπαθάρης υἱὸς τριγυριστὴς ἀνοιχτομάτης ἤρθε
καὶ βρέθηκε σὲ ξαφνικὴ, σὲ ἀλλότριαν ὄρη ἀγνάντια,
κ' ἔβγαλε μιὰ στριγγιὰ φωνή, καὶ ἔτρεξαν ὄλοι Βλέ-
[πουν.

Κατὰ τὸν τιτλο στριμωμένο, σάμπως καρφωμένο,
στὸ πλάι μνημάτου ξέσκεπου, διαγουμισμένου, καὶ
ποῦ ξέγινε κ' ἀπὸ ἄνθρωπος, τραβώντας γιὰ νὰ γίνῃ
σκέλεθρο, καὶ μαυρόδειχνε στὰ κόκκαλά του ἀπάνου
σκουλικιασμένο τὸ πετσί, κορμιοῦ στερνὴ κατάντια.
Ἄκέριος. Μαῦρος καὶ γυμνὸς καὶ ἀσύγκριτος καὶ μέγας
Τίποτε δὲν τᾶπόμενε, καὶ μοναχὰ βαστοῦσε
σιτὴν τρύπα ποῦ εἶταν ἄλλοτε τὸ στόμα, μιὰ φλογέρα.
Κ' ἔλεες, ὀλόρθος ἔστεκε, πρόθυμος γιὰ νᾶνοῖξη
στὸ πὸ παράξενο ὄραμα τὴν πύλη τοῦ ἄλλου κόσμου,
καὶ νὰ τὸ κάμη φέροντάς το ἐδῶ, βραχνὰ τῆς πλάσης
καὶ τῆς φλογέρας λαλητῆς νὰ γίνῃ, γιὰ νὰ σύρουν
ἀγνάντια του καὶ γῦρο του σπαθάρηδες στρατιῶτες,
ἀσικρίτες, δομέστικοι, πρωτοστρατιῶτες, ἀρχόντοι,
τοῦ Λογοθέτη οἱ σύντροφοι τοῦ βασιλιᾶ οἱ νομάτοι
γοργὰ τὰ πόδια σὲ χορὸ συρμένο ἀπὸ δαιμόνους.

Καὶ τὸ ξεφάντωμα ἄλλαξε, γίνηκε ἀγκοῦσα· τρόμος
θρησκευτικὸς τὸ ξέγνοιαστο πετρώνει πανηγύρι,
κι' ὄλοι, στὸ φάντασμα μπροστά, κοπάδι ποῦ τὸ δένει
μέσ' ἀπ' τῶν ἴσκιων τὸ λαὸ τοῦ ἀξήγητου ἢ καδένα
Τουρμάρηδες, βάρραγοι, ἀρχηγοί, δονκάδες, κεφαλάδες
στρατιῶτες καὶ σπαθάρηδες, κ' ὁ Λογοθέτης ὁ ἴδιος.
Καὶ στοῦ μνημάτου, ξέσκεπου κ' ὀλάδειανον τὴν πλάκα,
τὰ σκαλισμένα γράμματα μισόβυστα καὶ λένε :
« Ἄλλοῦ χιτισμένοι οἱ τάφοι σας τῆς Πόλης βασιλιάδες,
πελεκητοὶ ποῦ φρόνιμισμένα κ' ἀπὸ τὰ παλάτια
μὲ τὰ λογῆς τὰ μάρμαρα τὰ μυριοπλουμισμένα,
φερτὰ ἀπὸ τὴν Προκόνησο κ' ἀπ' τὴ Βιθυνία,
τὰ χάλαρα τῆς Κάρουστος, τὰ παριανὰ λιθάρια.
Κ' ἐγὼ ὁ Πορφυρογέννητος, τρανώτερος ἀπ' ὄλους,
κ' ἐγὼ στὸν Κάμπο διάλεξα τὸ μοναστήρι τοῦτο,
μοναχικὸ καὶ φτωχικὸ κ' ἀγύρευτο καὶ νὰ με !
Κι' ἐδῶ εἶμαι κ' ἀναπαύομαι κ' ἐδῶ εἶμαι καὶ κο-
[μᾶμαι.

Ἀπὸ τὴν ὄρα ποῦ ὁ Θεὸς μὲ κάλεσε στὸ θρόνο
δὲν εἶδα τὴν ἀνάπαψη δὲ μὲ γνώρισες, ὕπνε.
Ἐκοντάρι μακροκόνηταρο στὸ χέρι μου κανένα
ἀσάλευτο καὶ ἀπόλεμο δὲν ξάνοιζεν ἐσένα.
Ἐμένα γιὸς μου ὁ πόλεμος, κόρη μου ἐμένα ἢ νίκη
Ρωτῆστε καὶ τὸν Ἰσμαήλ, τὸν Ἀβραγῶ, τὸν Πέρση, »

νὰ σὰς τὸ πῆ ὁ Σαρακηνὸς, κ' ἀπ' ὄλους πρῶτα ὁ
[Σκύθης. »

Κ' ἔνα σάλεμα σάλεψε στὰ ὀλόβαθα τοῦ νοῦ τους
καὶ σιτὴν καρδιά τους μιὰ φωνή· κ' ἔτο' ἢ φωνὴ μι-
[λοῦσε.

« Στρατιῶτες καὶ σπαθάρηδες, τουρμάρηδες καὶ σεργίντες
τοῦ Λογοθέτη οἱ σύντροφοι, τοῦ βασιλιᾶ οἱ νομάτοι,
χαρὰ σ' ἐσᾶς κ' ἀλλοίμονο σ' ἐσᾶς, τοῦ ξένου διῶχτες !
Ἄγριο κ' εἶναι τὸ ὄραμα, καλὸ εἶναι τὸ σημάδι.
Μπροστά σας ὁ αὐτοκράτορας καὶ νάτος ὁ δεσπότης,
ἴδιος, ἀκέριος, ἄλιωτος, ὄχι ἀπὸ κριμματα, ὄχι
σὰ χτυπημένο· ἀπὸ δρογῆς οὐρανιακῆς τὸ χέρι.
Μαρμαρωμένος βασιλιάς, θαματουργὸς πατέρας,
ἄλιωτος, ἄγιο λείψανο, ξαναζωτανεμένος,
μῆνυμα τρισευλογητό, σὰν ἄγγελος Κυρίου.
Πέστε καὶ προσκυνῆστε τον. Καὶ τὴν ἀναγελάστρα
φλογέρα θεοφοβούμενα πάρτε του ἀπὸ τὸ στόμα
καὶ πλύντε του μ' ἄνθόνερο τὴν ὄρη, καὶ τὰ πόδια
χοῦστε του μὲ μυρόλαδο, μαντάτορα ἀπολύστε
γοργὰ νὰ πάη τὸ μῆνυμα πρὸς τὸν Παλαιολόγο
νὰ τρέξῃ ἐδῶ μὲ τὴν τιμὴ ποῦ πρέπει, φέροντάς του
τὰ περικτὰ κεντήματα, τοῦ Βαγδατιοῦ τὰ πεύκια,
τῆς Βενετιᾶς τὸ μάλαμα, τῆς Θήβας τὸ μεταξί,
τᾶνθια τᾶνατολίτικα, τὰ συριανὰ τὰ μύρα,
πλούσια νεκροστολίσματα, βασιλικὰ σουδάκια
στὸ δεύτερο τὸ ξόδι του, πὸ φανταχτὸ ἀπ' τὸ πρῶτο.
Κι' ὄσο εἶν' ἢ Πόλη σὰν ποδιά σκιασμένη, παλλακίδα
τοῦ Φράγκου, σκλάβια τοῦ Ἰταλοῦ, μπαγινο τοῦ Κα-
[ταλάνου,

κι' ἀπὸ τὰ χόματα μακριὰ τὰ φραγκοπατημένα
πάνου σὲ λεύτερη μιὰ γῆ, σὲ μιὰ ἐκκλησιὰ χυμένη
βυζαντινὰ, σὲ γῆ ρωμιὰ φωτοπλημμυρισμένη
σύρτε τον, καβαλλάρηδες τῆς γῆς τὸν καβαλλάρη,
καὶ μνημ' ἀνοίχτε διάπλατο σφυροκοπώντας ὄλο
τὸν προῦντζο καὶ τὸ αἶδερο καὶ τὸ γρανίτη σκάφτε
καὶ στρώστε του νὰ κοιμηθῇ ξανά, καὶ ψιθυρίστε :
« Σαρακοιμήσου λείψανο καὶ κάμη, κ' ἄς κοιμᾶσαι,
νὰ βροῦμε τὴν πατρίδα μας ξανά, κ' ἐοῦ τὸ μῆνυμα
τὸ τρίτο, τὸ καλύτερο, σιτὴ λυτρωμένη Πόλη ! »

Καὶ πέσαν προσκυνήσανε τὸ λείψανο ἀπολύσαν
μαντάτορα τὸ μῆνυμα νὰ πάη τοῦ Παλαιολόγου
Καὶ σίμωσε κ' ὁ Λογοθέτης κ' ἔκαμε πῶς θέλει
νᾶπλώσῃ πρὸς τὸ σκέλεθρο τὸ χέρι γιὰ νὰ βγάλλῃ
τὴν περιπαλῆτρα τὴ φλογέρα ἀπὸ τὸ στόμα του· ὄμως
δὲν πρόφτασε τὸ χέρι του νὰ γγίξῃ τὴ φλογέρα
τοῦς συνεπαίρνει ἀπίστευτο γρίκημα ποῦ μεγάλο
θάμα· ἢ φλογέρα καὶ μιλᾶ καὶ λέει καὶ τὴν ἀκοῦνε,
Καὶ χύθηκ' ἔνα ἀπέραντο κελιάδισμα σὸ νῦχαν
ὄλα σωπάσει γῦρο τους, κ' ἄς εἶχαν ὄλα ἀλλάξει,
καὶ στόμα γίναν καὶ φωνὴ κ' ἔνα τραγούδι πλέξαν.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

ΝΑ ΤΟ ΞΕΡΗΣ Θα φύγωμεν Είναι αδύνατον να περάσωμεν εδώ ένα μήνα με τόσο κρύο και τόση βροχή! Δεν είναι καλοκαίρι αυτό, ούτε φθινόπωρον, αλλά χειμώνας άγριος, σκοτεινός, μαύρος. Αυτά τα βουνά μου κάθονται στο στομάχι!»

Ήτο ή τρίτη φορά που επαναλάμβανα τα λόγια αυτά εις την σύντροφόν μου του ταξειδιού, η οποία συνήθως εύρίσκει όλα και καλά και ευχάριστα. Όταν ταξειδεύη Το κρύο, ένα κρύο άγριο — βεβίαιως έξω θα ήτο την νύκτα εκείνην υπό το μηδενικόν. - δεν με είχε αφήσει να κοιμηθώ. Ούτε η διπλές μάλλινες κουβέρτες, ούτε το πουπουλένιο σκέπασμα, ούτε όλα μου τα επανωφόρια και τ'ι φορέματα που επρόσθετα το ένα επάτω εις το άλλο με την ελπίδα να ζεσταθώ, δεν μ' εξέσταναν. «Θα φύγωμεν. Θέλω ήλιο, φώς, ζέστη.»

Την στιγμήν που άγριεμένη έλεγα τα τελευταία αυτά λόγια η καμαριέρα άνοιγε τα παράθυρά μου και μ'α άκτίνα ήλίου έπεσαν επάνω εις ένα μπουκέτο ροδόδεντρα που εστόλιζαν το τραπέζι μου. Τα άσπρα λουλούδια, που δεν έχουν από τα ρόδα τίποτε άλλο παρά το χρώμα και που τόσο λίγο τα χαδεύει και τα μυρώνει ο ήλιος, μου φάιηκαν άμέσως σαν να εσκόρπισαν γύρω μου ένα μειδίαμα χαράς. Από βυσινιά σκοτεινά που ήσαν ως αυτήν την στιγμήν άκτινοβολήσαν έξαφνα ένα θαυμάσιο χρώμα ρουμπινιού. Όλος μου ο θυμός έπεσε, όλο το βάρος που αισθανόμουν εις την ψυχήν μου ελάφρωσε. Τα βουνά έξω είχαν αλλάξει και χρώμα και σχήματα. Τα δάση από σκιές σκοτεινές έγειναν έξαφνα μ'α πράσινη θάλασσα, που εκυμάτιζεν ελαφρά, ήσυχα. Σαν να εκυλούσαν επάνω της χρυσοπράσινοι λίθοι. Τα βουνά κοκκινωπά, σαν γιγάντια σώματα ξεθωριασμένου κοραλλιού αυλακώνοντο από πάνω ως κάτω από άσπρες κορδέλες. Ήτο το χιόνι που είχε κατρακυλίσει εις της χαράδρες και που εφαλάκρωνε σιγά, σιγά τα λευκά κεφάλια των βουνών Μπροστά μας, κάτω, από τα παράθυρά μας ο άγρός, βελούδο πράσινο, κλαδωτό, με λουλουδάκια που εχαιρετούσαν κι' αυτά τον ήλιο περίχαρα, ζωογονημένα. Μαργαρίτες εις όλα τα χρώματα, έγλαντίνες, ανεμώνες, αστράκια, όλα εφαινοντο σαν να τέντωναν τα πέταλά των, σαν να άνοιγαν με εκπληξιν της λουλουδένης ψυχής των, για να ροφήσουν της φωτεινής ακτίνες που τους έδιδαν ζώην και ωραιότητα.

Έτρέξαμεν, πεταχθήκαμεν έξω, έρριχθήκαμεν εις τον δρόμον τον κυματιστόν. ανάμεσα εις τα πράσινα λειβάδια, χωρίς όμπρέλες και χωρίς γαλόσες. Ένας φίλος μας, Έλλην σπουδαστής, εις την Λωζάνην επέστρεφε πλέον από τον περίπατόν του. Θα ξανακάμη μαζή μας τον ίδιο δρόμο, αδιάφορον αν επιστρέφη από το Σαυιεν που απέχει μίαν ώραν του Rougemont. Περιπατητής όπως γίνονται οι Έλληνες ευθύς που αφήσουν την πλατείαν του Συντάγματος και το Ζάππειον και τα Αθηναϊκά καφενεία, έχει κάμει πεζοπορίας βουνών, του Anauls και του Rocher de Ney, και ο περίπατος του Σαυιεν του φαίνεται αστέιος Έχει μαζή και την φωτογραφικήν του μηχανήν, και πέρνει τοπεία και έμμορφες εικόνες. Πάρα πέρα απαντώμεν όλην την συντροφιάν των έρασιτεχνών της βραδεινής φιλανθρωπικής έορτής. Τα κορίτσια έχουν μπουκέτα από λουλούδια του άγρου και ο Παγανίνης, νεαρός υποψήφιος πάστορ μ'ας προσφέρει από τα δικά του. Ένα λοφάκι καταπράσινο από χλόη με λοφοπέδιον εις την κορυφήν προσελκύει την νεότητα. Εις δύο στιγμάς όλοι σκαλώνουν εις το κυματιστόν ύψωμα. Εικόνες τριγύρω μας μοναδικαί. Η φύσις όλη ξυπνά ευθυμη. ωραία, καθαρά, σαν να πανηγυρίζη ήμέρες άιοίξεως. Ο ποταμός που περιά κάτω από το λοφάκι, δεν έχει πλέον κύματα και αφρούς. άλλ' ούτε μουγκρίζει όπως χθές και προχθές άγρια και άπειλητικά. Είναι μ'α πλατεία φωτεινή και γυαλιστή λουρίδα, που απλώνεται μεταξυ του Rubly και του μικρού χωριού δια να μετρίξη το βάρος και την πληξιν του βουνού να ποτίξη της αγελάδες. να θέτη εις κίνησιν τους τροχούς των μηχανών που σχίζουν τα σανίδια, κάτω εις παράγκες μεγάλες, που διευθύνουν τρεις τεσσαρες χωρικοί Έπειτα χρησιμεύει και ως στόλισμα των χωριών που απλώνονται εις της όχθες του και ως σωτηρία των από της πλημμύρες που θα είχαν ύστερα από της βροχής της άτελείωτες και όταν λώνουν τα χιόνια των βουνών.

Όλα φαίνονται να ξυπνούν μαζή με την φύσιν Μητέρες με τα παιδάκια των, σκαρφαλώνουν τα βουνά για να μαξέψουν άγριοφράουλες και βατόμουρα και άλλους καρπούς που κοκκινίζουν εις τους φράκτες των λειβαδιών και μέσα εις τα υπερύψηλα δέντρα των δασών. Κάρρα, άμάξια, λεωφορεία, αυτοκίνητα, διασταυρόνται εις τον μεγάλον, τον ωραϊον δρόμον και τα πλήθη των πεζοπόρων, που είχαν ζητήσει άσυλον εις τα πέριξ μικρά χωριά, χύνονται σήμερα εις τα βουνά, με τα πράσινα κοστούμια των και της μάλλινες κάλτσες έως τα γόνατα και

Ο Ιαπωνικός κήπος

Αι δεσ Σκουζέ, Διληγιάννη, Κομανού, ο κ. Παπαδόπουλος, δεσ Τσακλή, Λεβίδη, ο κ. Μπότας, δεσ Γρυπάρη και Βρυζάκη.

τα παπούτσια των τα κεντημένα από χονδρόκαρφα και τους σάκκους των τους όδοιπορικούς εις την ράχην

Η συντροφιά μας ευθυμεί, γελά, τραγουδεί ..

Τα κορίτσια και οι νέοι ζευγαρώνονται και αρχίζουν να βαλσάρουν επάνω εις την χλόην, ενώ μία από την συντροφιά συνοδεύει τον χορόν με σφύριγμα που αναπληροί κάθε άλλην μουσικήν. Ποτέ μου δεν είδα ωραιότερον και φαιδρότερον χορόν. Κανένα παρκέτο δεν θα μπορούσε να συγκριθῆ με την βελουδένια χλόη που απλώνετο κάτω από τα πόδια των χορευτών και κανένας πολυέλαιος δεν θα ήτο τόσοσ πολυτελής, όσον εκείνος που εκρέμετο επάνω από τον γαλανόν και με λευκές τουλούπες κεντημένον ούρανόν.

Την στιγμήν αυτήν εκατάλαβα, πώς οι αρχαίοι μας πρόγονοι έφαντάσθησαν τας μούσας και της Δρυάδες και της Άμαρυλλίδες και τον μέγαν Πάνα και τον Άπόλλωνα επάνω εις τα βουνά και εις τα δάση και εις της ακροποταμιές. Η μέθη του χορομόνον μέσα εις ένα τέτοιον περιβάλλον είναι φυσική, άληθινή, υγιεινή και για το σώμα και για την ψυχή. Τα κορίτσια που είχαν ρίξει της γάζες των επάνω εις τα κεφάλια των και ενώ έχόρευαν εκυμάτιζαν και ελάμβαναν κάθε είδους σχήματα εις τον αέρα. ώμοιάζαν άληθινές νύμφες. Οι άνδρες με τα κοστούμια των πεζοπόρων, είχαν και αυτοί κάτι το ποιμενικόν. Μέσα εις τους κύκλους των εφαινετο σαν να επλανάτο το αρχαϊον πνεύμα του Έλληνικού χορού.

Ἐνθυμήθηκα τότε ἓνα χορὸν παρόμοιον ποῦ εἶχα ἰδεῖ εἰς τὸν ἀπέραντον ζωολογικὸν κήπον τῆς Στοκόλμης Ἐκεῖ τὰ κορίτσια καὶ οἱ νέοι τῶν πρώτων οἰκογενειῶν χορεύουν κάθε ἀπογευμα εἰς τὸ ὑπαιθρον παλαιὸς Σκανδιναυικοὺς χοροὺς μὲ φορέματα ὄλων τῶν χωριῶν καὶ ὄλων τῶν ἐποχῶν τῆς Σκανδιναυίας.

Καὶ ἐμελαγχόλησα. Εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν τόπον ποῦ ἐγεννήθηκα αἱ μούσαι καὶ αἱ νύμφαι καὶ οἱ Ἀπόλλωνες ὁ χορὸς τοῦ ὑπαιθρου ἔμεινε μόνον γιὰ τῆς χωρικές. Τὰ κορίτσια τῶν πόλεων μισόγυμνα χορεύουν μόνον μέσα εἰς σάλες κλεισμένες ἐρμητικὰ καὶ θερμασμένες ἀνθυγιεινὰ ἀπὸ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τὰ φῶτα καὶ τὰ καλοριφέρ... καὶ τὰ κακὰ καὶ λάγνα βλήματα καὶ τοὺς πονηροτέρους λογισμούς...

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ χορὸς ἐτελείωσε. Καὶ ὁ περίπατος ἐξηκολούθησε. Κάτω εἰς τὴν γέφυραν κρέμεται ἓνα σπιτάκι μισὸ πέτρινο καὶ μισὸ ξύλινο. Ἀπ' ἐξω μιὰ νέα γυναῖκα ἕως εἴκοσι δύο ἐτῶν μὲ ἕξ παιδάκια. Τὸ μεγαλειότερο ἑπτὰ χρόνων, ὠραῖο κοριτσάκι μὲ μεγάλα μαῦρα μάτια. Τὸ μικρότερο δύο μηνῶν, ῥοδοκόκκινο μέσα εἰς τὸ πτωχικὸν καροτσάκι του. Ἐτοιμάζονται γιὰ τὸ βουνοῦ, νὰ μαζέψουν φράουλες. Ἡ μητέρα σὰν κλωσσα ἐννοεῖ νὰ βγάλῃ τὰ μικρά της νὰ ἀπολαύσουν τὸν ἥλιο. Καὶ θὰ τὰ πάρῃ εἰς τῆς φράουλες. Θὰ τ' ἀφήσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δάσους καὶ θὰ ἀνεβῆ μόνη τῆς ὑψηλότερα. Ὁ πάστωρ τοῦ χωριοῦ τὴν βοηθεῖ. Τῆς δίδει τὸ σπητάκι χάρισμα τὸ καθημερινὸ ψωμὶ καὶ δύο λίτρες γάλα. Ἔτσι ἐννοεῖ ἐκεῖ ἡ πολιτεία, ὁ δῆμος, καὶ ὁ κλήρος τὴν φιλανθρωπίαν. Ἐχουν εἰδικὸν κονδύλι ἀλληλοβοηθείας τὸ ὅποιον διαθέτει ὄχι ὁ δήμαρχος ἀντὶ ψήφων, ἀλλ' ὁ ἱερεὺς. Ἡ πτωχὴ λέγει τί τῆς δίδουν. Ἀλλὰ τὰ παιδιὰ ἔχουν ἀνάγκη καὶ ἀπὸ μακαρόνια καὶ ἀπὸ βούτυρο καὶ ἀπὸ ῥοῦχα καὶ παπούτσια. Καὶ ὁ ἄνδρας τῆς εἶναι εἰς τὴν φυλακὴν.

Ὅλα αὐτὰ τὰ λέει, χωρὶς νὰ παραποιῆται καὶ χωρὶς νὰ ἐπαιτῇ. Ἀναγνωρίζει τὰ κορίτσια ποῦ ἔδωκαν τὴν εὐεργετικὴν παράστασιν γιὰ τοὺς πτωχοὺς. Θὰ ἔχωμεν κουβέρτες ζεστὲς γιὰ τὸν χειμῶνα, λέγει καὶ εὐχαριστεῖ. Ὁ πάστωρ μᾶς τὸ ὑπεσχέθη καὶ θὰ τὸ χρεωστοῦμεν εἰς τῆς καλῆς κυρίες.

Ὅλες ἡ καλῆς κυρίες συγκινῶνται ἀπὸ τὰ ἀπλὰ λογιὰ τῆς δυστυχισμένης γυναίκας, ποῦ δὲν εἶναι χωρική, ἀλλὰ γνωστῆς καλῆς οἰκογενείας πλησίον πολεως. Εἶναι θῦμα ἀτυχοῦς ἔρωτος καὶ ἀτυχεστέρου γάμου. Καὶ ἡ κυρίες μοιράζουσι φράγκα καὶ δίφραγκα εἰς τὰ μικρά, γιὰ νὰ ἀγοράσουν μπομπόνια.

Ὅλων τὰ προσωπάκια φωτίζονται, ὅλα τεῖ

νον τὰ χεράκια των μὲ τὰ νομίσματα εἰς τὴν νέαν γυναῖκα, καὶ τὰ δύο μεγαλειότερα ῥωτοῦν. Ἀλήθεια μαμὰ θὰ μᾶς ἀγοράσῃς σοκολάτα ;

ΚΑΛ. ΠΑΡΡΕΝ

ΕΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Τὸ ξενοδοχεῖον Waldorf, εἰς τὸ ὅποιον ἔμεινε ἡ Δώρα, εἶνε κτήμα τοῦ κ. Ἀστῶρ, τοῦ ἀμερικανοῦ ἑκατομμυριούχου ὁ ὅποιος ζῆ εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Δὲν ἔχομεν κανέν παρόμοιον ἀκόμη εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἐκεῖ ὑπάρχουν διαμερίσματα ἐποχῆς τῆς Ἀναγεννήσεως, Λουδοβίκου ΙΔ', Λουδοβίκου ΙΕ', Λουδοβίκου ΙΣΤ'. Αὐτοκρατορίας. Ἦμπορεῖ κανεὶς νὰ γευματίσῃ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν κεριῶν ἢ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, εἰς τραπεζομάντηλα τῆς Φλάνδρας ἢ μεταξωτά, μὲ σκεύη ἀπὸ πορσελάνα τῆς Σέβρης ἢ τῆς Δρέσδης, τῆς παλαιᾶς Βιέννης ἢ τῆς παλαιᾶς Κίνας. Ἦμπορεῖ νὰ πιῇ κρασιὰ ὄλων τῶν μεγάλων μαρκῶν καὶ μέσα σὲ ποτήρια ἀπὸ κρύσταλλα τοῦ Baccarat ἢ τῆς Βοημίας.

Καὶ οἱ διευθυνταὶ εἶνε καλλιτέχναι οἱ ὅποιοι κατέχουν τὰς καλλιτέρας μαγειρικὰς συνταγὰς. Μία «σαλάτα Waldorf» δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὰ ἀριστοκρατορικὰ μας menus. Αἱ περισσότερα Μεγαλειότητες καὶ Ὑψηλότητες αἱ ὅποια ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν Νέαν Ἰόρκην κατέφυγον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον αὐτὸ τῆς Πέμπτης λεωφόρου καὶ τοῦ ἔδωσαν τὴν σφραγίδα τοῦ πρώτου εἰς τὸ εἶδος του. Ἡ Δώρα ἡ ὅποια εἶχε μάθει νὰ προσέχῃ τὰ γούστα τοῦ ἀνδρός της, ἐξέλεξεν ἓνα διαμερισμὰ ρυθμοῦ Αὐτοκρατορίας, τοῦ ὁποίου ὁ σοβαρὸς τόνος ἀνέπνευε τὸ μάτι ἀπὸ τὴν φανταστικὴν λαμπρότητα τοῦ ἐπιλοίπου τῆς οἰκίας.

Τὸ ἀποχαιρετιστήριον αὐτὸ γεῦμα, τὸ ὅποιον εἶχε φαντασθῆ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς δὲ Κεραδιῆ καὶ τοὺς Ἀγγιλιῶν δὲν ἦτο παρὰ πρόφασις διὰ νὰ παρουσιάσῃ τὸν σύζυγόν της καὶ τὸν τίτλον της, καὶ νὰ φανῇ μὲ ὄλην τὴν λάμψιν τῆς νέας της κοινωνικῆς θέσεως. Εἶχε προσκαλέσει τὰς τέσσαρας ὠραϊοτέρας κυρίας τοῦ ὠραίου κόσμου τῆς Νέας Ἰόρκης. Τὰς ἐθεωροῦσε δικαίως ἢ ἀδίκως, ὡς ἐχθράς της, ἀλλ' ἦτο βεβαία ὅτι κολακευθεῖσαι ἀπὸ τὴν ἐπισημότητα, θὰ ὠμίλουσαν

Ἡ δύναμια τοῦ Watteau (Ἐορτὴ Φθισιατρείου)
Ὁ κ. Μερκούρης ἢ δις Κωμανοῦ ἢ κ. Μέρλιν
ἢ δις Βρυζάκη ἢ δις Λάμπρου

μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὸν κόμητα καὶ τὴν κόμισσαν Sant-Anna θὰ διήγειραν τὴν περιέργειαν καὶ θὰ τῆς ἐτοίμαζαν τὴν λαμπρὰν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν πατρίδα τῆς τὴν ὅποιαν ἐπιθυμοῦσε : ἡ Ἀμερικανὴ γνωρίζει θαυμασίως νὰ ἐκλέγῃ τὰ ἀναγκαῖα ὄργανα διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἐπιθυμίαν της.

Μετὰ τὴν συμπιλίωσιν τοῦ θεοῦ μὲ τὴν ἀνεψιάν, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ρολλάνδου ὑπεσχέθησαν νὰ πάρουν πίσω τὸν λόγον τους καὶ νὰ ἔλθουν εἰς τὸ σπίτι τῆς Δώρας. Καθ' ὄλην τὴν προηγούμενην ἡμέραν τοῦ δείπνου, ἡ Ἑλένη ἦ-

σθάνθη μίαν μυστικὴν στενοχωρίαν. Ὅσον καὶ ἂν ἤθελε νὰ βεβαιώσῃ ἑαυτὴν ὅτι ὁ Sant Anna τῆς ἦτο ἀδιάφορος, ἡ σκέψις ὅτι θὰ εὑρεθῇ καὶ πάλιν μαζὴ του τὴν ἐτάρασσε. Ἐὰν θὰ τὴν κατέκτα πάλιν μὲ τὸ βλέμμα του, μὲ τὴν μουσικὴν φωνὴν του ; Ἐφοβεῖτο τῶρα τὰς δυνάμεις ἐκείνας τῶν ὁποίων παιγνίδι εἶνε ὁ ἀνθρώπος. Τότε ἡ σκέψις τῆς ἐστράφη πρὸς τὴν μεγάλην φυσιογνωμίαν τοῦ Βραχμάνου, καὶ ὡς νὰ ἠσθάνθη ἐκ νέου τὴν μυστηριώδη δυνάμιν του, ἐπανέλαβε θάρρος καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς ἑαυτήν.

Μέσα εις τὰ σπίτια ὁ ὄργανος τοῦ χειμῶ-
νος σκορπιέται ἀκράτητος. Τὸ χιόνι δὲν τρο-
μάζει καθόλου ἐκείνους ποῦ ἔχουν καλὴ φωτιά
καὶ καλὸ φαί. Ἄλλ' οὔτε καὶ ἐκείνους ποῦ
δὲν ἔχουν. Αὐτοὶ ἀπελύθησαν στους δρόμους
καὶ παίζουν μὲ τὸ χιόνι μὲ ἀλαλλαγμῶς χαραῖς
καὶ εὐθυμίας καὶ ζωῆς, τοὺς ὁποίους δὲν ἐγγώ-
ρισε ποτὲ ὁ ἥλιος ὁ ζηλιάρης ὁ ὁποῖος βγαίνει
γλήγωρα καὶ βιαστικά, καὶ ἀφρνίζει τὸν λευ-
κὸν ἐχθρὸν μὲ τὰ δυνατὰ ἀσημένια βέλη του.

Ἡ βασιλεία τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὸ φωτεινὸ
τῆς εὐρίσκειται εἰς τὴν δόξα του. Οἱ χοροί,
τὰ τραγούδια, τὰ κοντσέρτα εἰς τὴν μεγαλει-
τέραν ἀκμὴν των. Μέσα εἰς μίαν ραγδαίαν
τῆς πόλεως λευκὴν ἀνθοβροχήν, τὸ Δημοτικόν
μας θέατρον προχθὲς εἶχε συγκεντρώσει τὸν
καλλίτερον κόσμον. Ἐπρόκειτο νὰ τραγου-
δήσῃ ἡ *Speranza Calo*. Ὄνομα ξενικόν, ψεύ-
τικο ἀλλὰ κορίτσι, καλλιτεχνικὸ ἀληθινὰ
Ἑλληνικώτατο. Τὴν εἶχομεν γνωρίσει πρὸ
δύο χρόνων, ὅταν εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὴν Ἰτα-
λίαν, πρὶν νὰ τελειοποιηθῇ εἰς τὸ Παρίσι.
Τότε ἐτραγουδοῦσε καλὰ. Τώρα τραγουδεῖ
τέλεια, μὲ εὐκαμφίαν καὶ ἔντασιν φωνῆς, ποῦ
παίζει μὲ τοὺς ὑψηλοτέρους καὶ χαμηλοτέρους
τόνους τῆς μουσικῆς κλίμακος, μὲ ὅσιν εὐκο-
λίαν κελαιδεῖ ἕνα ἀηδόνι ἢ ὀμιλεῖ ἕνας ἄν-
θρωπος.

Εἰς τὴν ἑκτακτον φωνὴν τῆς προστίθεται
χρωματισμὸς ἀριστοτεχνικὸς καὶ ἀπόδοσις
θερμῆ αἰσθήματος καὶ *brío* καὶ φούγγα, ὅπως
λέγουν οἱ μουσικοί, ὥστε νὰ διπλασιάζεται ἡ
ἀξία τοῦ ἄσματος.

Ἡ καλλιτέχνης λαμβάνει μέρος εἰς τὰ *con-
certs Lamoureux* τοῦ Παρισιοῦ τίτλος τιμη-
τικὸς διὰ μίαν Ἑλληνίδα καὶ ἔχει ἤδη ὑπο-
χρεωθῆ διὰ κοντσέρτα εἰς *tournee* καλλιτε-
χνικὴν δύο ἐτῶν. Ὡστε μαζὴ μὲ τὸ ὠραῖο
τραγούδι τῆς θὰ ταξιδεύῃ εἰς ταξεῖδι θριαμ-
βευτικῆς δόξης καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. Τὸ
ὅποῖον ὅμως μετέβαλεν, ἴσως διὰ τὴν συντο-
μίαν, ἴσως διὰ τὴν εὐφωνίαν—ἄχ! αὐτὰ τὰ
περιτοσύλλαβα ὀνόματα, τί πληγὴ! κύριε
Μιστριώτη,—εἰς Ἰταλικόν. Ἐνῶ ἠμποροῦσε
ἀπλούστατα ἡ Ἑλπίς νὰ γείνη Ἑλπίδα καὶ
ἡ Καλογεροπούλου Καλοῦ. Θὰ τὸ ἐννοοῦσαν
ὅλοι οἱ ξένοι τὸ Καλοῦ αὐτὸ καὶ ἡ Ἑλληνίς
τραγουδίστρια θὰ ἔμμενεν μὲ τὸ συντομευμένον
Ἑλληνικώτατον ὄνομά τῆς.

Τὴν ἐτραγουδῆσεν δὲν θὰ τὸ ἀναγράψωμεν
ἐδῶ. Ἀρκεῖ νὰ εἰποῦμεν ὅτι ὅταν μετὰ δύο
ἡμέρας ἐτελείωσε τὸ κοντσέρτο τῆς ἡ φωνὴ τῆς
ἦτο ἐπίσης δροσερὰ καὶ ἀκοπή, ὅπως ἦτο καὶ

ὅταν ἄρχισε. Καὶ εἶχεν ἀφίσει ὡς φινάλε, τὰ
ὠραιότερα καὶ τὰ δυσκολώτερα. Ἐκεῖνο τὸ
Repentir τοῦ *Bethoven* ἦτο κατὰ μαγευτι-
κόν, ποῦ ἀνεδείκνυε τὴν τελειότητα τοῦ ὄρ-
γάνου τῆς εἰς κάθε λεπτομέρειαν. Ἄλλὰ καὶ
τὰ ἑλληνικώτατα τραγουδάκια τῆς Στάνης ποῦ
ἐτραγουδῆσε, ἐγοήτευσαν τὸ ἀκρακτήριόν τῆς,
τὸ ὅποῖον ἠλεκτρίζεται πάντοτε ἰδιαιτέρως,
ὅταν ἀκούῃ ἑλληνικὴν μουσικὴν.

Ἡ καλλιτέχνης ἐπιστρέφει τώρα ἀπὸ τὴν Αἴ-
γυπτον, ὅπου μεταβαίνει ἡ ἄλλη μεγάλη μας
αἰοδός, ἡ κ. Νίνα Φωκᾶ. Οἱ Ἕλληνες τῆς
Αἰγύπτου θὰ ἀπολαύσουν ἔτσι εἰς ἕνα μῆνα
μέσα τὰς δύο καλλιτεχνικὰς μας δόξας τοῦ
τραγουδιοῦ καὶ μαζὴ μὲ αὐτὰς τὸν μεγάλον
καὶ πρωτοτυπότατον Ἕλληνα συνθέτην κ.
Καλομοίρην.

Ἡ κ. Φωκᾶ εἶναι γνωστὴ εἰς τὰς ἀναγνω-
στρίας μας τῆς Αἰγύπτου, διότι ἡ φήμη τῆς
εἶναι παγκόσμιος. Καὶ θὰ εἶναι βεβαίως εὐτυ-
χεῖς καὶ ὑπερήφανοι ποῦ τοὺς ἐπεσκέφθη καὶ
τοὺς παρέχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἀκούσουν.
Διότι ἐνῶ καὶ αὐτὴ ἠμποροῦσε νὰ τραγουδεῖ
εἰς ξένους τόπους, ὅπου ἡ τέχνη καὶ ἡ ἀξία
ἀμείβεται βασιλικά, ἔμμενεν εἰς τὴν Ἑλλάδα
ἐντελῶς ἰδικὴ μας, μορφώνουσα εἰς τὴν μου-
σικὴν ὡς καθηγήτρια τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν λε-
γεῶνας ὅλων κοριτσιῶν, καὶ ὀνειροπολοῦσα τὸ
μεγάλο ὄνειρον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἵδρυσιν
τελείας Ἑλληνικῆς μελοδραματικῆς Σχολῆς.

Ἡ κ. Νίνα Φωκᾶ εἶναι περισσότερον ἀξία
θαυμασμοῦ, διότι εἶναι δημιουργημάτων τοῦ ἑαυ-
τοῦ τῆς, θυσιάσασα ὅ,τι εἶχε διὰ νὰ ἐξέλθῃ
μὲ δίπλωμα ἀριστοῦχος τοῦ *Conservatoire*
τοῦ Παρισιοῦ. Ὀλιγώτερον τυχηρὰ ἀπὸ τὴν
Speranza Calo, δὲν ἀπῆντησεν εἰς τὸν δρό-
μον τῆς μίαν γενναίαν προστάτιδα ὡς τὴν κ.
Μπενάκη, ἡ ὁποία ὄχι μόνον ἀνέλαβε τὰς δα-
πάνας τῆς εἰς Εὐρώπην ἐπὶ πενταετίαν μορ-
φώσεώς τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν περιβάλλει μὲ τὴν
στοργὴν δημιουργοῦ πρὸς τὸ δημιούργημά του,
καὶ τὴν θεωρεῖ καύχημά τῆς καὶ τὴν ἐγκω-
μιάζει καὶ τὴν χειροκροτεῖ καὶ τῆς τείνει παν-
τοῦ καὶ πάντοτε τὸ γενναῖο καὶ δυνατὸ χέρι
τῆς, ὥστε νὰ τῆς διευκολύνῃ τὸν δρόμον τῆς
δόξης, ὅπως τῆς ἔδωκε τὰ μέσα νὰ γείνη ὅ,τι
ἔγινε.